

کتابخانه

روسی‌های علاقه‌مند به زبان و ادبیات فارسی (گزارشی از وضعیت زبان و ادبیات فارسی در برخی از دانشگاه‌های روسیه)*

ژوهرشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی

برخی از دانشگاه‌های روسیه که دارای رشته یا واحد زبان و ادبیات فارسی هستند عبارت است از:

دانشگاه دولتی مسکو، دانشگاه دولتی سنت پترزبورگ، دانشگاه علوم انسانی مسکو، دانشگاه‌های تربیت مدرس و علوم انسانی قازان، انستیتو ایپو «خاورشناسی کاربردی»، دانشگاه دولتی لتونی، دانشگاه دوستی ملل، دانشگاه دولتی ساراتف، دانشکده خاورشناسی، دانشگاه دولتی داغستان، دانشگاه روابط بین‌الملل و منطقه‌شناسی سیبری، دانشگاه زبان‌شناسی، انستیتوی زبان‌شناسی، دانشگاه دولتی اورال «یکاترین بورک».

دانشگاه دولتی مسکو

در این دانشگاه رشته زبان و ادبیات فارسی دایر است و تا سطح دکترا دانشجوی می‌پذیرد. سیستم پذیرش دانشجوی در این دانشگاه به دو صورت است: ۱- دوره چهار ساله که دانشجوی موفق به کسب مدرک لیسانس می‌شود. ۲- دوره پنج ساله که دانشجوی مدرک فوق لیسانس خواهد گرفت. در سال سوم به دانشجوی اعلام می‌شود تا یکی از سیستم‌های فوق را انتخاب کند که پس از موافقت دانشجوی برای ادامه تحصیل و موفقیت در امتحان لیسانس، ادامه تحصیل در مقطع فوق لیسانس نیز امکان‌پذیر می‌گردد. در حال حاضر ۴۰ دانشجوی در مقطع لیسانس و فوق لیسانس و دو نفر در مقطع دکتری در این دانشگاه در رشته زبان و ادبیات فارسی تحصیل می‌کنند. رئیس کرسی پروفسور ایوانف است. در این دانشگاه واحد زبان و ادبیات فارسی برای دیگر رشته‌های مرتبط نیز ارائه می‌شود. استادان و مدرسان این دانشگاه در این رشته عبارتند از:

ایوانف، تاتیانا مارکینا، الگاسوروکینا، الگاعثمانووا، ریسنر، اردش نیکووا، یفگنی میکروف، لیدف (متخصص زبان پشتو)، نوکارودوا (متخصص زبان پشتو)، استروفسکی، زا اوزرسکایا (متخصص زبان درسی)، دیاس، روبینچیک.

دانشگاه دولتی سنت پترزبورگ

این دانشگاه در سال ۱۷۲۴ میلادی تأسیس شده و از قدیمی‌ترین دانشگاه‌های روسیه است که دارای رشته مستقل زبان و ادبیات فارسی است و در حال حاضر ۶۰ دانشجو در این رشته دارد. سیستم آموزشی آن پنج ساله است. دانشجویان دیگر رشته‌ها از جمله شرق‌شناسی، زبان‌شناسی، تاریخ، روابط بین‌الملل و ایران‌شناسی نیز زبان فارسی را به عنوان زبان دوم انتخاب می‌کنند. استادان این دانشگاه عبارتند از: استبلین کامنسکی، سالموف، ایوانوا، بازیلنکو، خاراتیشویلی

دانشگاه دوستی ملل

در این دانشگاه نیز رشته مستقل زبان و ادبیات فارسی دایر است و در حال حاضر ۱۱ دانشجو دارد که بعد از اتمام دوره پنج ساله، موفق به کسب مدرک فوق لیسانس می‌شوند. دانشجویان این دانشگاه غیر از یک دوره پنج ساله، یک سال هم در دوره

مقدماتی، زبان فارسی می خوانند. دانشجویان دیگر رشته‌های مرتبط نیز زبان فارسی را به عنوان زبان دوم یا سوم انتخاب می‌کنند. این دانشگاه از مجهزترین دانشگاه‌های روسیه به وسایل الکترونیکی و آموزشی به شمار می‌رود. استادان این دانشگاه ورتینکف، الینا و سوخلینا می‌باشند.

دانشگاه دولتی لتونی

دانشجویان این دانشگاه زبان فارسی را به عنوان زبان دوم انتخاب می‌کنند و رشته اصلی آنها فارسی نیست و در هفته شش ساعت زبان فارسی فرا می‌گیرند. خانم بیروتا تنها استاد این رشته در این دانشگاه است.

انستیتوی ایپو «خاورشناسی کاربردی»

این انستیتو زیر نظر دانشگاه دولتی مسکو است و مانند دانشگاه علمی کاربردی ایران عمل می‌کند. دانشجویانی که نمی‌توانند امتیاز لازم را برای ورود به دانشگاه دولتی مسکو کسب کنند با پرداخت هزینه در انستیتوی ایپو ثبت نام می‌کنند و زبان فارسی را به صورت اختصاصی می‌خوانند. دانشجویان پس از پنج سال، موفق به کسب مدرک لیسانس زبان و ادبیات فارسی که مورد تأیید دانشگاه دولتی مسکو است می‌شوند. ایوانف، پلوکف و اکبری‌پور استادان این رشته در این انستیتو هستند.

دانشگاه دولتی ساراتف

زبان فارسی در این دانشگاه به عنوان زبان دوم به دانشجویان ارائه می‌شود. در حال حاضر ۱۵ دانشجو در رشته‌های جامعه‌شناسی و منطقه‌شناسی و سیاست بین‌الملل این زبان را یاد می‌گیرند. قدمت این دانشگاه به یکصد سال پیش برمی‌گردد. مشکل نبود استاد، دانشجویان را به سمت انتخاب زبان‌های دیگر غیر از فارسی سوق داده است. بیرنگ ویتالی رئیس مرکز ایران‌شناسی در این دانشگاه می‌باشد.

دانشگاه‌های قازان

دانشگاه تربیت مدرس قازان

دانشجویان این دانشگاه زبان و ادبیات فارسی را به عنوان زبان دوم انتخاب

می‌کنند. در حال حاضر ۴۰ دانشجو دارد که هفته‌ای ۴۰ ساعت آموزش می‌بینند.
رضا دباغی استاد اعزامی از ایران مدرس این رشته در این دانشگاه است.

دانشگاه علوم انسانی

در این دانشگاه سه رشته زبان‌شناسی مقایسه‌ای، شرق‌شناسی و ادبیات تاتاری وجود دارد که دانشجویان این رشته‌ها زبان فارسی را به عنوان زبان دوم انتخاب می‌کنند. در حال حاضر ۷۰ دانشجوی زبان فارسی دارد. دانشجویان رشته زبان‌شناسی مقایسه‌ای نیز زبان فارسی را به عنوان زبان اختصاصی انتخاب می‌کنند و در هفته ۱۰ ساعت آموزش می‌بینند. فریده ال‌کوا و رامیل نورمحمداف استادان این رشته در این دانشگاه هستند.

دانشگاه دولتی داغستان - دانشکده خاورشناسی

تدریس زبان و ادبیات فارسی به عنوان رشته مستقل در این دانشگاه از سال ۱۹۹۵ آغاز شده و در حال حاضر ۳۰ دانشجو دارد. غیر از دانشجویانی که این رشته را به عنوان رشته اصلی انتخاب می‌کنند، دانشجویان رشته‌های عربی و ترکی نیز به عنوان زبان دوم، فارسی می‌خوانند و هفته‌ای چهار ساعت آموزش می‌بینند.
نوری محمدزاده (فارغ‌التحصیل دانشگاه تهران)، علی خضری اف، فاطمه علیپکوا و اینار سالخوا از مدرسان این دانشگاه هستند.

دانشکده روابط بین‌الملل و منطقه‌شناسی سیبری

زبان فارسی به عنوان زبانی غیررسمی و اصلی در این دانشگاه و به عنوان زبان دوم ارائه می‌شود. در حال حاضر ۱۰ نفر در این رشته آموزش می‌بینند که معمولاً رشته اصلی آنان روابط بین‌الملل، حقوق بین‌الملل و منطقه‌شناسی است. در هفته ۱۰ ساعت کلاس برای دو سطح برگزار می‌شود. لعل الدین منگل مدرس این رشته در این دانشگاه است.

دانشکده زبان‌شناسی

از سال ۲۰۰۰ تاکنون در این دانشکده رشته زبان و ادبیات فارسی دایر شده و در حال

حاضر ۲۵ دانشجو دارد. پلی شوک رئیس گروه زبان فارسی در این دانشکده می‌باشد.

دانشگاه دولتی اورال «یکاترین بورک»

زبان فارسی به صورت غیررسمی در این دانشگاه تدریس می‌شود و دانشجویان رشته‌های تاریخ بین‌الملل و روابط بین‌الملل زبان فارسی را یاد می‌گیرند. زبان‌های ترکی، عربی، ژاپنی، چینی و چند زبان اروپایی نیز در این دانشگاه تدریس می‌شود. تعداد دانشجویان زبان فارسی ۱۰ نفر است که هفته‌ای شش ساعت آموزش می‌بینند. کوزمین و آسمارین استادان این دانشگاه هستند.

پانویس:

* تلخیص و تنظیم از مجموعه گزارش‌های رسیده از رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران در مسکو

